

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VIDAUS TARNYBOS STATUTO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-288“ PROJEKTO
(TAP-21-534) (21-23435(2))

2021-05-12 Nr. NV-993

Vilnius

1. Projekto rengėjas. Vidaus reikalų ministerija.

2. Projekto tikslas. Pateikti Vyriausybės išvadą dėl Lietuvos Respublikos Seime užregistruoto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-288 (toliau - Įstatymo projektas).

3. Dabartinė situacija. Įstatymo projektą parengė Seimo nariai Saulius Skvernelis ir Laurynas Kasčiūnas. Įstatymo projekto tikslas - padidinti Valstybės sienos apsaugos tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos dirbančių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų – orlaivio vado, vyriausiojo lakūno, vyresniojo lakūno ir lakūno – darbo užmokestį, nustatant šiems pareigūnams atskirus pareiginės algos koeficientų intervalus (šių pareigybių maksimalų pareiginės algos koeficientą siūloma didinti tris kartus). Taip siekiama padidinti lakūnų profesijos valstybės tarnyboje patrauklumą ir taip sudaryti sąlygas efektyviai vykdyti jiems pavestus uždavinius ir nustatytas funkcijas. Įstatymo projekto įgyvendinimas pareikalaus papildomų valstybės biudžeto lėšų - taikant siūlomus maksimalius pareiginės algos koeficientus per metus reikės apie 950,9 tūkst. Eur.

4. Projekto esmė. Vyriausybės nutarimo projektu siūloma nepritarti Įstatymo projektui ir pateikiami nepritarimo argumentai:

- Nustačius siūlomą teisinį reguliavimą, lakūnų pareigybėms siūlomi nustatyti maksimalūs pareiginės algos koeficientai būtų didesni ne tik už pavaldžių asmenų neturinčių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, bet ir už statutinių įstaigų vadovų maksimalius pareiginės algos koeficientus, viršytų ir Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme nustatytus maksimalius pareiginės algos koeficientus (pvz., statutinių įstaigų vadovų maksimalus pareiginės algos koeficientas – 19, maksimalus valstybės politikų pareiginės algos koeficientas – 25,8, valstybės pareigūnų – 15,5, žvalgybos pareigūnų – 19, o siūlomas orlaivio vado maksimalus pareiginės algos koeficientas – 45), todėl Įstatymo projekte siūloma lakūnų darbo apmokėjimo sistema būtų nepagrįstai išskirtinė, palyginti su kitų viešojo sektoriaus darbuotojų darbo apmokėjimo sistema.
- Galimybė didinti lakūnų darbo užmokestį Vidaus tarnybos statute yra įtvirtinta: trūkstant darbo rinkoje atitinkamų profesijų pareigūnų, įstatymų leidėjas Vidaus tarnybos statuto 56 straipsnio 1 dalies 6 punkte ir šio straipsnio 2 dalyje numatė galimybę tokiems pareigūnams skirti iki 100 procentų pareiginės algos dydžio priemokas. Pažymėtina, kad vietoj galimos 100 procentų pareiginės algos dydžio priemokos lakūnams yra mokama 10 procentų pareiginės algos dydžio priemoka, be to, lakūnams nustatyti pareiginės algos koeficientai nesiekia Vidaus tarnybos statuto priede nustatytų pareiginės algos intervalų vidurkio. Taigi akivaizdu, kad šiuo metu Vidaus tarnybos statute nustatyto darbo užmokesčio didinimo galimybės nėra išnaudotos, o galima esminė to priežastis – finansavimo trūkumas.

Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės nutarimo projekto rengėjų nuomone Įstatymo projekto tikslo turi būti siekiama Vidaus tarnybos statute nustatytais priemonėmis, papildomai skiriant reikalingą finansavimą.

- Vykdamas Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155, 11.6.10 papunktyje nurodytą veiksmą „Parengti ir priimti Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymą, siekiant nustatyti didesnę pareigūnų darbo užmokesčio sistemos lankstumą, orientaciją į veiklos rezultatus, priemones, kurios pagerintų pareigūnų socialines garantijas ir tinkamai kompensuotų tarnybos ypatumus“, numatoma peržiūrėti visų vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pareiginių algų koeficientus, numatyti lankstesnes ir įvairesnes vidaus tarnybos sistemos pareigūnų darbo užmokesčio didinimo galimybes, peržiūrėti vidaus tarnybos sistemos pareigūnų priemonių sistemą.

5. Derinimas. Vyriausybės nutarimo projektas buvo derintas su Teisingumo ir Finansų ministerijomis. Teisingumo ministerija dėl projekto pastabų neturėjo. Finansų ministerija nurodė, kad Vidaus reikalų ministerijai ir jos įstaigoms asignavimai yra nuolat didinami, todėl nepritaria projekto nuostatų, kad finansavimo trūkumas riboja galimybes lankstams nustatyti didesnę darbo užmokesčių. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui pastabų neturi.

6. Atitikimas Vyriausybės programai. Projektas atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 11.6.10 punkto „Parengti ir priimti Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymą, siekiant nustatyti didesnę pareigūnų darbo užmokesčio sistemos lankstumą, orientaciją į veiklos rezultatus, priemones, kurios pagerintų pareigūnų socialines garantijas ir tinkamai kompensuotų tarnybos ypatumus“ nuostatas.

7. Projekto įgyvendinimo kaštai ir nauda. Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

8. Dalykinio vertinimo išvada: Pritartina Finansų ministerijos pasiūlymui iš Vyriausybės nutarimo projekto išbraukti nuostatą, kad finansavimo trūkumas riboja galimybes lankstams nustatyti didesnę darbo užmokesčių.

Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1177 patvirtintas Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašas (toliau – Sąrašas), į kurį įtrauktos ir 5 aviacijos specialistų profesijos, kurių trūksta Valstybės sienos apsaugos tarnyboje – sraigtasparnio pilotas, orlaivio vadas, skraidantysis inžinierius, aviacijos technikas, orlaivių mechanikas, o viso šiame sąraše įvardinta 40 trūkstamų profesijų. Atkreiptinas dėmesys, kad minėtojo Vyriausybės nutarimo tikslas buvo ne įtvirtinti pareigą, o sudaryti galimybę įstaigoms pasiūlyti į Sąrašą įrašytų profesijų pareigūnams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, mokėti iki 100 proc. didesnę darbo užmokesčių ir taip pritraukti dirbti bei išlaikyti šių sričių specialistus. Projekto teikime buvo nurodyta, kad projektui įgyvendinti reikalingos lėšos bus skirtos iš valstybės ir savivaldybių įstaigoms skirtų valstybės biudžeto asignavimų, t. y. nebuvo nurodytas papildomas finansavimo poreikis. Taigi, kaip nurodyta Finansų ministerijos rašte, patys asignavimų valdytojai turi taip paskirstyti gautas lėšas, kad būtų užtikrintas tinkamas trūkstamų profesijų pareigūnų finansavimas. Priešingu atveju papildomas finansavimas turėtų būti skiriamas ne tik aviacijos specialistų, bet ir kitų į Sąrašą įtrauktų profesijų pareigūnų finansavimui.

Siūlome projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Aušrina Genienė, tel. 8 706 63 769, el. p. ausrina.geniene@lrv.lt